

Sygn. akt IV Ca 304/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w S. IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Jastrzębski (spr.)

Sędziowie SO: Wanda Dumanowska, Mariusz Struski

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Zadrożna

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2015 r. w S.

na rozprawie

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego
w S. z dnia 16 grudnia 2014r., sygn. akt I C 167/14

1. oddala apelację,
2. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) i (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda A. W. kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt IV Ca 304/15

UZASADNIENIE

Powód A. W. domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty (...),361 wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu, z tytułu szkody spowodowanej w pojeździe powoda marki B. (...) o nr rej. (...), przy czym sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego .

Pozwane Towarzystwo (...) w W. zakwestionowało koszty naprawy samochodu ustalone przez powoda i wskazało iż samochód miał 5 lat w chwili kolizji drogowej a zatem naprawa nie musi odbywać się w zakładzie stosującym wysokie stawki za roboczo-godzin , takie jakie zastosował powód. Uzasadnioną stawką jest stawka zastosowana przez pozwanego w wysokości 50 zł/godz.

Wskazało ponadto, że do naprawy pojazdu winny być użyte części o jakości „ Q „ które nie odbiegają jakością od oryginalnych części producenta a różnią się od nich jedynie brakiem logo producenta a ich cena bardziej przystaje do wartości części zamontowanych w samochodzie sprzed kolizji drogowej .

Sąd Rejonowy ustalił po kolizji drogowej (sprawca kolizji był ubezpieczony u pozwanego) na zlecenie obu stron zostały sporządzone naprawy samochodu i spór sprowadza się do ustalenia wysokości odszkodowania należnego

powodowi w ramach umowy ubezpieczenia komunikacyjnego OC z tytułu kosztów naprawy pojazdu. Sąd wskazał, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem, należne od zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia OC odszkodowanie z tytułu kosztów przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody art. 363 §2 w zw. z art.361§ 2 kc / jest wymagalne i to niezależnie od tego czy naprawa została dokonana czy też nie. Powodowi jako osobie poszkodowanej należy się pełna rekompensata, która ma wyrównać uszczerbek majątkowy poprzez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej, powstałej w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę i to w momencie powstałej kolizji drogowej czyli w chwili wyrządzenia szkody. Ubezpieczyciel ma obowiązek wyrównać szkodę, która powstaje wskutek zdarzenia komunikacyjnego, przy czym odszkodowanie obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na rynku lokalnym.

Z uwagi na spór, na wniosek obu stron, sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia wysokości szkody przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody oraz na okoliczność czy możliwa była skuteczna naprawa pojazdu przy użyciu zamienników, jeżeli tak to jaki byłby jej koszt.

Biegły sądowy W. B. ustalił iż wysokość celowych i ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu wyniosła 11 474 zł brutto. Po przeanalizowaniu kalkulacji i kosztorysu, opracowanych na zlecenie stron, biegły przyjął stawki za roboczogodzinę w wysokości 80zł / za prace mechaniczno – blacharskie i 90,00 zł za prace lakiernicze. Odnośnie części zamiennych biegły zastosował w naprawie oryginalne części zamiennych w kategorii O, uzasadniając swoją decyzję odnośnie przyjęcia oryginalnych części zamiennych, biegły stwierdził iż brak jest jakichkolwiek uwag pozwanego odnośnie ubytku wartości części przewidzianych do wymiany a to wyklucza, zdaniem biegłego, ich obniżenie do wartości zastosowanej przez pozwanego (części o symbolu Q)

Pozwany złożył zastrzeżenia do opinii i wskazując na zasadność zastosowania w kalkulacji naprawy samochodu części oznaczonych symbolem Q. wskazując, że części tej jakości produkowane są na tych samych liniach produkcyjnych i z zachowaniem tych samych reżimów technologicznych, co zdaniem do naprawy użyte winny być dostępne części alternatywne o jakości Q. Biegły sądowy w odpowiedzi na zarzuty co do pierwotnej opinii podtrzymał w piśmie z dnia 25.11.2014 r. swoje stanowisko w sprawie.

Zdaniem sądu I instancji, słusznie biegły nie przyjął, przy ustalaniu odszkodowania, części porównywalnej jakości, bowiem naprawa pojazdu z ich użyciem nie przywróci pojazd do stanu sprzed szkody a naprawa oryginalnymi częściami nie spowoduje wzrostu wartości pojazdu. Biegły zresztą wskazał w opinii iż występujące alternatywne części możliwe do uzyskania w okresie zdarzenia na podstawie raportu optymalizacji, w postaci reflektora ksenonowego i sterownika do niego, nie odpowiadają rodzajowi uszkodzonego reflektora i parametrom drugiego nie uszkodzonego reflektora pojazdu z uwagi na innego producenta, i to wyklucza go od zamontowania w pojeździe, tym bardziej że powinny występować reflektory o tych samych parametrach i rodzajach. Ponadto, w czasie oględzin pojazdu przez przedstawiciela pozwanego, nie stwierdzono innych części w pojeździe niż oryginalne i ich jakość nie budziła zastrzeżeń w celu obniżenia wartości, stąd brak podstaw do przyjęcia wysokości odszkodowania przy uwzględnieniu części alternatywnych.

Biegły ustalił wysokość odszkodowania na kwotę 11 474 zł brutto, ponieważ pozwany wypłacił odszkodowanie powodowi w kwocie w kwocie 5 802,39 zł, stąd pozostaje do zapłaty przez pozwanego odszkodowanie w kwocie 5 671,61 zł i taką kwotę zasądzone, a w pozostałej części powództwo oddalono.

O kosztach orzeczono w myśl art. 108 § 1, 98 i 99 kpc oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.IX.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Ponieważ w przeważającej części pozwany proces przegrał, wobec tego należało obciążyć go kosztami procesu w całości.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodziło się pozwane Towarzystwo.

W złożonej apelacji wyrok zaskarżony został w części tj. co do kwoty 3 108 zł i co do kosztów postępowania. W ocenie apelującego naruszone zostały przepisy prawa procesowego (art. 233 § 1 kpc i art. 278 kpc) poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w zakresie w jakim wbrew logice i doświadczeniu życiowemu

przyjęto, że do naprawy samochodu (przy uwzględnieniu jego wieku) nie przyjęto części tańszych, o symbolu Q, opierając się na opinii biegłego, która jako wewnętrznie sprzeczna nielogiczna i krytyczna w stosunku do części o symbolu Q nie może stanowić dowodu rozstrzygającego w sprawie.

Nadto apelacji zarzuca naruszenie prawa materialnego (art. 361 § 1 i 2 kc) poprzez obciążenie pozwanego odpowiedzialnością przekraczających normalne następstwa działania z którego szkoda wynikła oraz uznanie odpowiedzialności pozwanego w wysokości przekraczającej uzasadnione koszty naprawy pojazdu przy uwzględnieniu cen części oryginalnych O.

W apelacji złożony został wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego w zakresie szacowania szkód komunikacyjnych.

W konkluzji pozwane Towarzystwo domagało się zmiany wyroku w zaskarżonej części, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając złożoną apelację Sąd Okręgowy oddalił jako spóźniony wniosek dowodowy złożony w postępowaniu apelacyjnym (art. 381 kpc) Nie sposób bowiem nie zauważyć, że możliwość złożenia takowego wniosku istniała w toku postępowania przed sądem I instancji i że znanych li tylko sobie powodów pozwane Towarzystwo z tej możliwości nie skorzystało. W toku bowiem postępowania składając zastrzeżenia co do pierwotnej opinii apelujący domagał się pisemnego odniesienia się do uwag przez biegłego, co też biegły uczynił, a po doręczeniu tego pisma pozwanemu nie zostały złożone żadne wnioski tak przed i na rozprawie, na której wyrokowano i na której nie stawił się pełnomocnik pozwanego.

Odnosząc się z kolei do wniosku apelacji o uchylenie zaskarżonego wyroku stwierdzić należy, że skarżącemu się pozwanemu uszło uwadze, iż art. 386 kpc w § 2, § 3 i § 4 jednoznacznie precyzuje okoliczności w jakich sąd II instancji może uchylić zaskarżony wyrok. Jeśli zatem w apelacji pozwane Towarzystwo nie podnosiło; nieważności postępowania, przesłanek skutkujących odrzuceniem pozwu, czy też nierozpoznaniem istoty sprawy przez sąd I instancji lub koniecznością przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, a jedynie zarzucił rozstrzygnięciu naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię oraz procesowego w zakresie oceny zebranego materiału dowodowego, to wniosek apelacji w wyżej wskazanym zakresie nie może być przedmiotem rozważań sądu II instancji.

Odnosząc się do meritum apelacji wskazać należy, że z założenia wykorzystanie części oryginalnych zapewnia przywrócenie pojazdowi stanu poprzedniego pod wszystkimi istotnymi względami. Należałoby zatem przyjąć za punkt wyjścia, że zasadą powinno być ustalanie odszkodowania według części oryginalnych. Stanowisko takie jest dominujące w judykaturze i w konsekwencji, w sprawie o odszkodowanie za szkodę w pojeździe mechanicznym, gdy w następstwie kolizji uszkodzeniu uległy części oryginalne i zachodzi konieczność ich wymiany na nowe, poszkodowanemu co do zasady powinno przysługiwać prawo do odszkodowania ustalonego według cen części oryginalnych pochodzących bezpośrednio od producenta pojazdu. Uprawnienie to jest niezależne od wieku pojazdu, stanu jego wyeksploatowania i faktu, że w obrocie dostępne są również tzw. części alternatywne. Dzięki bowiem naprawie dokonanej z wykorzystaniem części oryginalnych stan samochodu jest - pod względem technicznym, użytkowym, trwałości i estetyki - najbardziej zbliżony do jego stanu sprzed kolizji (oczywiście jeśli pojazd ten uprzednio posiadał zamontowane części oryginalne bezpośrednio pochodzące od producenta pojazdu – a takie posiadał samochód powoda) i co odpowiada zasadzie pełnego odszkodowania

Reguła ta nie jest jednakże bezwzględna. Dla pełnej kompensaty szkody nie będzie potrzeby wykorzystania części oryginalnych np. wówczas, gdy zniszczona część była już przedmiotem wielokrotnych napraw, lub w przypadku części o prostej konstrukcji, które bez uszczerbku dla jakości mogą być w pełnym zakresie zastąpione częściami nieoryginalnymi, lub gdy zniszczona część oryginalna była do tego stopnia wyeksploatowana technicznie, że nowa część z porównywalnej jakości, będzie miała większą wartość techniczną. W takich sytuacjach nie można wykluczyć, że naprawa z wykorzystaniem części oryginalnych doprowadziłaby do zwiększenia wartości pojazdu sprzed kolizji, a tym samym do wzbogacenia poszkodowanego.

W ocenie sądu II instancji przyjmować zatem należy, że dla pełnego przywrócenia stanu pojazdu sprzed szkody uzasadnione jest ustalenie odszkodowania przy odwołaniu się do cen części oryginalnych, zaś okoliczności wpływające na zasadność wypłacenia odszkodowania według cen części alternatywnych należy natomiast traktować jako wymagające udowodnienia. W konsekwencji ciężar dowodu, że w danych okolicznościach faktycznych szkoda może zostać w pełni naprawiona przez wypłatę wartości cen części alternatywnych, powinien obciążać ubezpieczyciela. W przywołanej w apelacji uchwale III CZP 80/11 Sąd Najwyższy stwierdził jednoznacznie, iż dopiero jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że ustalenie odszkodowania według cen nowych części prowadzi do wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi.

Analiza wnioskowanych i przeprowadzonych dowodów w sprawie w tym opinii biegłego W. B. nie wykazuje, w ocenie sądu II instancji, nawet pośrednio, że dokonanie naprawy pojazdu powoda z użyciem części oryginalnych doprowadzi do wzrostu jego wartości w porównaniu ze stanem sprzed kolizji. Samo twierdzenie apelacji, iż należało wybrać wariant najtańszy, uzasadniony wiekiem pojazdu, bez jednoczesnego stanowczego ustalenia przez biegłego, że naprawa z użyciem części oryginalnych spowoduje wzbogacenie poszkodowanego nie znajduje akceptacji sądu rozpoznającego apelację. Jedyne udowodnienie okoliczności, że skutkiem byłoby wzbogacenie powoda w porównaniu ze stanem sprzed wypadku, mogłoby prowadzić do zasądzenia odszkodowania w kwocie w której domaga się apelujące Towarzystwo, a więc odpowiadającej cenom części Q.

Konsekwencją powyższego pozostaje oddalenie apelacji pozwanego Towarzystwa (art. 385 kpc) i rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego (na mocy art. 98 kpc, art. 108 kpc i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.IX.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych... .